

Cuprins

Cuvânt înainte	9
Capitolul 1. Introducere în teoria economică	11
1.1. Activitatea economică și rolul acesteia	11
1.2. Raritate și alegere. Specializare și schimb	13
1.3. Costul de oportunitate. Curba posibilităților de producție. Avantajul comparativ	15
1.4. Fenomene, procese, interese economice. Legile economice	18
1.5. Principalele momente ale apariției și dezvoltării teoriei economice	22
Capitolul 2. Cererea, oferta și echilibrul pieței	29
2.1. Cererea	29
2.1.1. Definirea cererii	29
2.1.2. Efectul de substituție, efectul de venit și paradoxul Giffen	31
2.1.3. Determinarea funcției cererii	32
2.1.4. Determinarea cererii pieței	33
2.1.5. Modificarea cererii. Factorii care influențează cererea	34
2.2. Oferta	36
2.2.1. Definirea ofertei	36
2.2.2. Determinarea funcției ofertei	37
2.2.3. Determinarea ofertei pieței	38
2.2.4. Modificarea ofertei. Factorii care influențează oferta	39
2.3. Echilibrul pieței	41
2.3.1. Definirea și reprezentarea grafică a echilibrului	41
2.3.2. Modificarea echilibrului pieței	43
Capitolul 3. Elasticități ale cererii și ofertei	45
3.1. Elasticitatea cererii	45
3.1.1. Elasticitatea cererii în funcție de preț	46
3.1.1.1. Varietăți ale curbelor cererii	48
3.1.1.2. Elasticitatea cererii în funcție de preț și venitul total	50
3.1.1.3. Factorii de influență a elasticității cererii	51
3.1.2. Elasticitatea cererii față de venit	52
3.1.3. Elasticitatea încrucișată a cererii	53
3.2. Elasticitatea ofertei	53
3.2.1. Elasticitatea ofertei în funcție de preț	54
3.2.1.1. Măsurarea elasticității ofertei	54
3.2.1.2. Varietăți ale curbelor ofertei	54
3.2.1.3. Factori de influență a elasticității ofertei	56

Capitolul 4. Aplicații ale cererii și ofertei: economia bunăstării.....	57
4.1. Bunăstarea economică și eficiența piețelor libere	58
4.1.1. Surplusul consumatorului, surplusul producătorului, surplusul total.....	58
4.1.2. Eficiența pieței libere	59
4.2. Bunăstarea economică și eficiența piețelor controlate	62
4.2.1. Piețele cu prețuri controlate.....	63
4.2.1.1. Prețuri minime	63
4.2.1.2. Prețuri maxime	65
4.2.2. Impozitarea.....	67
4.2.3. Subvențiile.....	72
4.2.4. Taxele vamale	75
4.2.4.1. Efectele taxelor vamale când nu există industrie autohtonă	75
4.2.4.2. Efectele taxelor vamale când există industrie autohtonă	77
Studiu de caz. Costuri și beneficii ale liberalizării piețelor	79
Capitolul 5. Comportamentul consumatorului.....	81
5.1. Preferințele consumatorului	82
5.1.1. Nonsațietatea	84
5.1.2. Utilitatea marginală descrescătoare	85
5.1.3. Consumatorii preferă o diversitate de bunuri	86
5.1.3.1. Curbele de indiferență au pantă negativă	87
5.1.3.2. Curbele de indiferență sunt convexe.....	88
5.2. Constrângerea bugetară.....	91
5.3. Optimul consumatorului	92
5.3.1. Efectul modificării bugetului disponibil asupra optimului consumatorului, <i>ceteris paribus</i>	94
5.3.2. Efectul modificării prețurilor relative, <i>ceteris paribus</i>	95
Capitolul 6. Costul de producție.....	97
6.1. Natura și funcțiile costului de producție	97
6.2. Producția și costurile de producție pe termen scurt	100
6.2.1. Funcția de producție pe termen scurt.....	100
6.2.2. Funcția de producție și costurile.....	102
6.2.3. Relația dintre costul marginal, costul mediu variabil și costul mediu total	105
6.3. Evoluția costurilor pe termen lung.....	107
6.3.1. Relația dintre costurile pe termen scurt și costurile pe termen lung	107
6.3.2. Economii și dezechinomiile de scară	108
Anexă. Analiza pragului de rentabilitate și a gradului de sensibilitate	110
Capitolul 7. Piața cu concurență perfectă	113
7.1. Conceptul de structură a pieței	114
7.1.1. Tipuri de structuri de piață.....	114
7.1.2. Structuri descriptive și structuri ideale.....	116
7.2. Concurența perfectă și oferta pe termen scurt.....	117

7.2.1. Firma concurențială ca <i>price-taker</i>	117
7.2.2. Venitul marginal și prețul.....	118
7.2.3. Maximizarea profitului pe termen scurt.....	119
7.2.4. Minimizarea pierderilor pe termen scurt.....	123
7.2.5. Închiderea firmei pentru minimizarea pierderilor pe termen scurt.....	126
7.2.6. Curba ofertei pe termen scurt a unei firme.....	128
7.2.7. Curba ofertei pe termen scurt pentru o ramură.....	129
7.3. Echilibrul pe termen lung.....	131
7.4. Ajustarea unei ramuri la modificarea condițiilor pieței.....	132
Capitolul 8. Monopolul.....	135
8.1. Maximizarea profitului pe o piață de tip monopol.....	135
8.1.1. Producția, prețul și venitul marginal pentru monopol.....	136
8.1.2. Maximizarea profitului.....	139
8.1.3. Minimizarea pierderii.....	141
8.1.4. Maximizarea profitului pe termen lung.....	143
8.1.5. Concurență, căutarea rentei și limitarea prețurilor.....	143
8.2. Discriminarea prin preț.....	144
8.3. Monopolul și eșecul pieței.....	149
8.3.1. Prețuri și costuri de oportunitate.....	149
8.3.2. Surplusul consumatorului și surplusul producătorului în condiții de monopol.....	150
8.4. Reglementarea monopolului natural.....	152
8.5. Strategii de gestiune a monopolului.....	154
Anexă. Monopolul natural. Metode de reglementare.....	156
Studiu de caz. Piața electricității în Uniunea Europeană.....	158
Capitolul 9. Concurența monopolistică.....	165
9.1. Trăsăturile pieței cu concurență monopolistică.....	165
9.2. Piața cu concurență monopolistică pe termen scurt.....	166
9.3. Piața cu concurență monopolistică pe termen lung.....	168
9.4. Concurența monopolistică și concurența perfectă.....	169
9.5. Concurența monopolistică și bunăstarea.....	171
Capitolul 10. Oligopolul.....	173
10.1. Trăsături generale ale oligopolului.....	173
10.2. Tipologia oligopolurilor.....	175
10.3. Scurtă introducere în teoria jocurilor.....	176
10.3.1. Tipologia jocurilor.....	177
10.3.2. Echilibrul.....	177
10.3.2.1. Echilibrul Nash.....	178
10.3.2.2. Dilema prizonierului.....	179
10.4. Oligopolul necooperant.....	180
10.4.1. Strategiile de cantitate.....	180

10.4.2. Strategie de preț	181
10.4.3. Modelul Cournot.....	181
10.5. Oligopolul cooperant.....	183
Anexă. Dominanța colectivă. Criterii utilizate în jurisprudența comunitară.....	188
Studiu de caz. Stadiul curent al procesului de liberalizare în industriile în rețea.....	191
Capitolul 11. Piețele factorilor de producție.....	197
11.1. Cererea pentru un factor.....	197
11.1.1. Cererea de muncă a unei singure firme.....	198
11.1.2. Cererea de muncă a ramurii	200
11.2. Oferta de muncă	202
11.3. Imperfecțiuni pe piața muncii	203
11.3.1. Politica de angajări a unui monopol ce urmărește maximizarea profiturilor	204
11.3.2. Politica de angajări a unui monopson pe piața muncii.....	205
11.3.3. Influența sindicatelor și a negocierilor colective asupra salariilor și ocupării	206
11.3.4. Cazul unui monopol bilateral pe piața muncii	208
11.4. Renta – plata pentru factorul de producție pământ.....	209
11.4.1. Renta economică și plățile de transfer.....	211
11.5. Dobânda sau profitul – plata pentru factorul de producție capital.....	212
Anexă. Analiza unui proiect de investiții	216
Capitolul 12. Echilibrul general și eficiența pieței cu concurență perfectă.....	219
12.1. Echilibrul în schimbul pur.....	219
12.1.1. Eficiența economică sau regula lui Pareto.....	219
12.1.2. Avantajele schimbului și caseta Edgeworth.....	220
12.1.3. Optimul Pareto și curba contractelor.....	222
12.1.4. Echilibrul concurențial în schimbul pur.....	224
12.2. Echilibrul într-o economie cu producție.....	227
12.2.1. Eficiența producției și caseta Edgeworth – Bowley.....	228
12.2.2. Curba eficienței în producție și curba posibilităților de producție	229
12.3. Echilibrul general sau echilibrul în schimb și producție.....	231
12.4. Existența echilibrului general	233
12.5. Cele două teoreme ale bunăstării	233
Capitolul 13. Aplicații ale microeconomiei: politica de protecție a concurenței	237
13.1. Politica de protecție a concurenței în Uniunea Europeană	238
13.1.1. Interzicerea înțelegerilor dintre agenți economici și a abuzului de poziție dominantă.....	238
13.1.2. Controlul concentrărilor economice	254
13.2. Modificări recente ale legislației europene.....	256
13.2.1. Regulamentul 1/2003.....	256
13.2.2. Noul regulament privind concentrările economice (Regulamentul 139/2004)	259